

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:
Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Pap Lajos.

† 1882. jun. 9.

K.-vásárhelyi Pap Lajos, 1848—49-ki alezredes és öt országgyűlésen át képviselő, elhunyt. Pap ifjúságában katonára volt mint ilyen, a szabadságharc idejében Batthyányi Lajos gr. oldalán működött, ki gyakran fontos küldetésekkel bízta meg. Pap azonkívül a stratégiai jelentőséggel bíró pontok megerősítése munkálatainak tervezésével és vezetésével is megbízott, valamint részt vett mindazon diadalmas harcokban, melyeket Görgei és Bem vívtak az osztrákok ellen. A szabadságharc lezajlása után Pap halálra, majd huszári várfogságra ítéltetett, melyből hét évet töltött ki a kufsteini várban. Az alkotmány visszaállítása után polgártársai megemlékeztek e sokat szenvedett, jeles férfiról s Pap négy ízben szülővárosát, Kézdi-Vásárhelyt, egy ízben pedig Fogarasmegye egyik kerületét képviselte. Politikai tevékenységét mint a régi balközép buzgó híve kezdte meg, majd teljes lélekkel csatlakozott a szabadelvű párthoz. Buzgó hazafi, lelkiismeretes és művelt képviselő hunyt el benne, ki birta számos ismerősei és barátai bizalmát. Béke porai felett!

Haláláról a következő szomorú jelentést vettük:

„Az országos honvédegyletek központi választmányja számos barátai és távol levő

rokonai nevében is szomorodott szívvél jelentő felejtetetlen kártársának: kézdí-vásárhelyi Pap Lajos 1848—9-ki honvédezesnek, több országgyűlésen volt országgyűlési képviselőnek, a honvéd-menház felügyelő bizottsági tagjának hosszas szenvedés után 1882. év június hó 9-én reggeli 5 órakor tüdőhíddében történt gyászos kimúltát. Az elhunyt tetemei ugyancsak június hó 11-én délután 4 órakor fognak gubacszerzésbathfalvi házától a helyvét hitvallás szertartásai szerint a kossuthfalvi közös sírkertben örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1882. június 10-én. Az általa oly hön szeretett haza földje adjon nyugalmat hamvainak!

A mérleg.

Sz.-Udvarhely, 1882. június 13.

Mert mi csak azért is tovább nyújtjuk. Rossz példaszó, hogy „addig nyujtsd a takarót, meddig éri“, mert bizony mi tovább nyújtjuk azt. Az ilyen közmondás jó a száznak, a németnek, a paflagonnak, de nekünk nem jó; esztelen, a ki feltalálta. Mert a merre a nap és hold és csillag vagy, nincsen a magyarnak párja. Bizony nincsen. Valami organicus baj ez, mely nem enged gyakorlati számadástételt s azt sutogja, hogy a pugyelláris kifogyhatatlan, szabad a vásár, míg tart benne, azután jó lesz a száraz kerty is.

Pedig a tétel, a törvény egyszerű: a kiadási arány álljon viszonyban a bevétellel. Kinek két garasa van, nem költöhet hármat. És egyéb aztán semmi.

De ezt a törvényt megszegi leg-

először az állam, aztán meg a társadalom, a család és végül megsérti az egyes. Az inproduktív költsékezés rendszerré lett a magyar társadalomban, oly rendszerré, mely elbusítólag hagyja fenn nyomait mindenütt.

Az a divathajhászat, egymásnak tulszárnyalása a fényben, az öltözékben, a háztartásban: nem tegnapi veszi kezdetét. A mágást utáncsinálja a földesur, ezt meg a beamter és kereskedő, a tekintetes asszonyt a korcsmárosné és így tovább. Az nem baj, hogy egyik-másik kötelességnek nem tudunk eleget tenni, csak hogy ott megjelenhessünk, hol amaz. Ez a rendszer az, melyet követünk.

E bajon is a nevelésnek kell segíteni. Ez a legjobb mérséklője a beteges irányu szenvedélyeknek. Ne szoktattassék a gyermek úgy, hogy vágyai mindenben, mindig kielégítést nyerjenek; nagyok társaságát ne tegyük rá nézve mindennap lehetővé, és főleg szoktattassék lemondásra a fiatal kedély, mely legkevésbé az anyagiak értékét tudja mérlegelni s később e veszedelem miatt szerencsétlenné válik.

Ha a hatgyermekes családapa nevelési rendszerét oly alapelvekre fekteti, mintha egyetlen gyermeke volna, ha a gyermek otthon már oly példát tanul, melyből a garasnak számba nem vétele ri ki: hogyan szokja meg később meg-

becsülését a pénznek? Mert az nem nehé, hogy dolgozván, szerezzünk valamit; ezt megteszi a napszámos ép úgy két keze munkájával, mint a pénztőzsér millióival. A nehéz: a megszerzettnek megtakarítása, félretétele a holnapra a márról. Ez az, a mit nem tudunk s a mit főleg nem tud a jobb családok sarja s főleg az, mely tudományos pályákra neveltetik. Évtizedekig iskolát járni, élvézni, elhasználni, feltanulni a más által megszerzettet, az apa, az anya által küldöttet; ebből látni szükségleteinek kielégítését a bajusz-, a szakálltűközés koráig: nem csodálkoztunk, ha később nem ismeri értékét a piczulának, a forintnak, pazzarrá, vesztegetővé válik.

Azért a nevelésnek kell oly irányt adni, hogy a takarékosabb abból, mint sarktétel, emelkedjék ki s a gyermek rendszert lásson az életszükségletek kielégítésében.

Elvégre is ez alapja a családi élet nyugalmaságának. A gondtalan dolgozhatóság, a meg nem zavart szelid családias örömök legkonokabb ellene: a zsidó, a vechsli, a bolti kontó, egy szóval a nincsen és a tartozás.

A társadalom nem fog ezen direkt soha segíteni. Az egyesek és az egyes családok azonban igen. A nevelés gyakorlati iránya ott kezdődik, hol a neveltnek szemeit kinyitjuk, hadd látna meg, hogy az élet nemcsak fényesen

A „Székelyföld“ tárczája.

A hervadt virágcsokor.

— Rajz. —

Tiszta, verőfényes nyári nap van. Janka gondolatokba merülve ül a kerti lak egyik ablakánál. A lebecsült függönyök résein keresztül egy eltévedt sugara lopódzik be a fellegettelen égen haladó napnak s aranyszínű fényt vet a szép ábrándozónak leomló szöke fűrtjeire, melyek mint dics-sugarak veszik körül a gyönyörű arcot.

A kerti fák közül egy csalógnának édes éneke hallatszik ki; a közeli folyam egyhangú morajjal hömpölygeti hullámain kanyargó medrében s a röpöködő fecskék vidám csicseregéssel lebbennek el a habok fölött; a kívülről beömlő enyhe fuvalat, vegyülve a virágok illatával, kellemessé teszi a csinnal berendezett kis szoba levegőjét.

De a madárdal és folyamzugás nem zavarják meg Jankát gondolataiban s a virágillat még inkább hajlandóvá teszi kedélyét a mélézésre.

Homlokát kis kezére nyugtatva, szemét mozdulatlanul egy pontra függeszti; arcának fájdalmas kifejezése azt árulja el, hogy a gondolatok, melyek lelkét lebilincseltek, szomorúak lehetnek. Néha-néha egy félig elnyomott sohaj emelkedik föl kebléből, mintha elmúlt időknek boldog emlékei jutnának eszébe.

De miért csüggenne ő a multak emlékein? Még az élet tavaszának élvezi üde levegőjét; előtte egy hosszú jövőnd áll, mely örömet és boldogságot ígér.

Igen; de a kinek szíve össze van zuzva, ki lemondott a reményről, hogy valaha boldog lehessen, mert már boldogságának alapját szétrombolva, megsemmisítve látja, az csak a multba tekint, mikor oly biztosan ígérte magának azt, mit a jelenből megtagadva lát.

Hosszasan, elmerengve gondolkozik. Kedvesek lehetnek előtte azok a fájdalmas emlékek, hogy oly nehezen tud azoktól megválni.

Mozdulatlanul ül a pamlagon, csak keble hullámzik a lassu, szagatott lehellettől. Ajkai olykor-olykor alig hallhatólag egy nevet susognak.

Hirtelen lázas pir futja be arcát; tekintetét fölemeli, mintha maga előtt látná azt, ki gondolatainak tárgyát képezi; még egyszer ellebben ajkairól a név, egy futó mosoly jelenik meg a szép vonásokon s égő fényben ragyognak föl a szép szemek; de a langyos szellő, mintha megirigyelte volna ez édes csalódást, betödul a nyitott ablakon, a homlokát beárnyaló apró fűrtöket gyenge lengésbe hozza s ez a nőt az ábrándok boldog világából visszazaradja a keserű valóságba.

Elragadó vonásain újra a néma bánat kifejezése, ömlik el; oly fájdalmasan esik

neki, hogy ábrándjainak ködképe ily hamar szétfoszott! Pedig a kiért magát annyira epeszti, a kiért annyiszor hullatott forró, keserű könnyeket, az nem érdemli, hogy bár egy sohajást szenteljen emlékének, mert megcsalta, kijátszotta őt s most talán rá sem gondol.

Oh, ő is szeretné, ha tudna feledni, ha a feledés árán visszanyerhetné elrablott nyugalomát s újra felépíthetné reményeinek le roskadt oszlopát; de az a kép, melynek felújulása ellen annyit küzd, sokkal mélyebben vésődött be szívébe, mint hogy onnan ki tudná törülni.

Merengéséből eszmélve, lassan felemelkedik a pamlagra, melyen eddig ült s egy kis szekrényhez lépve, abból egy dobozt vesz ki. Remegő kézzel nyitja föl azt s azután sok ideig habozva áll ott, mintha félne megtekinteni annak tartalmát. Elmúlt boldogságának néhány emléktárgya van abban; oly kedvesek neki azok, pedig valahányszor megnézi, mindannyiszor megújul fájdalma s lelkét keserű emlékek foglalkálják el.

Rózsaszínű illatos levélkék vannak felül, átkötve kék szalaggal. Tekintetével sohaig csüng a leveleken, de egyet sem olvas át, mert tudja, hogy azok a mézédés szavak, azok a szenvedélyes ömledézek, mint anynyi éles tör nyilálnának át szívében.

Félre teszi a leveleket s egy gondosan begöngyöltött tárgyat vesz ki; úgy

látszik, ez a legnagyobb becsű, legemlékeztetesebb ereklye, mert arcán váltakozó kinomata tükröződik le a különféle érzelmeknek, a mint kezei megérintik. Izgatottságtól felindulva bontja ki a csomagot, s midőn feloldotta, azok a kifejezésteljes sötét-kék szemek két forró könnyeseppet hullatnak egy színét vesztett, elhervadt virágcsokorra.

Mennyi kellemes órának, mennyi feledhetlen percznek emlékéit költi fel minden egyes virágszál.

Hanem azoknak az óráknak csak emlékével van meg, mely mélyen el van temetve szívében s a melynek siri jelvényét a hervadt virágcsokor képezi.

De a fejfákra írni is szoktak valamit. Mi van erre írva?

Egy történet. Története egy rövid boldogságnak, mely után hosszú szenvedés következett.

Janka nézi sok ideig, mozdulatlan tekintettel a hervadt virágcsokrot. Úgy tetszik neki, mintha „öt“ látna, mintha hallaná azokat a szerelmes szavakat, melyeknek kíséretében egykor átadta neki e virágokat. Akkor oly szép volt az a fehér kamélia ott a csokor közepén, melynek levelei most már el vannak sárgulva; oly szépen mosolyogtak azok a kis nefejejtsek, mintha mind azt susogták volna: „ne felejtés, ne felejtés!“

Ő nem is feledett; nem tud most is feledni, habár magát elfeledve tudja. Meg-

kelő és elnyugvó napokból áll, hanem hogy a között hosszú teljes 24 óra van, melyben enni, inni és csizmát szakgatni is kell.

Sajgó.

A képviselőház jun.9-ki ülésében a szatmármegyei kérvény alkalmából felmerült vita folytatottván, Istóczy Győző ismeretes álláspontjáról s meggyőződéséből kiinduló beszédet mondott, természetesen a Palaestinába való kivándorlást ajánlva, mint egyetlen mentő szert a zsidók ellen. Utána Wahrmann tárgyi-lagosan szólva a kérdéshez, határozottan a bevándorlás ellen nyilatkozott, mert Magyarország jelen helyzetében az ily tömeges bevándorlást az állam céljainak kockáztatása nélkül eltérni nem lehet és mert Magyarországnak mindenekelőtt az a feladata, hogy a magyar állam tökéletes magyar állammá váljék.

A bevándorlást Magyarország közgazdasági viszonyai sem engedik s a magyar zsidók érdekében sem tartaná helyesnek, mert a társadalmi emancipáció, mely a zsidókra nézve oly kívánatos, kívánja, hogy a zsidóság a magyarságba tökéletesen beolvadjon, annak szellemében működ-jék, mint e hazának többi polgárai. Ez évek óta folyamatban is van és a ki a zsidók ebbeli törekvéseit az utolsó években elfogulatlanul figyelemmel kísérte, csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatik ez irányban. Az akadémiában csak minap tartatott egy felolvasás, melyben kimutat-tott, hogy a fővárosban éppen a zsidóság az elem, mely legnagyobb mértékben magyarosodik és a magyar tudomány, a magyar sajtó és irodalom terén mindenütt fényes sikerrel működik.

Szölt még Hentaller, ki Hermann indítványát pártolta. Ország-h Sándor röviden és lelkesen szólott a kérvényi bizottság határozati javaslata mellett, egy-uttal védelmébe vevén a fővárost Istóczy vádjai ellenében. Szalay Imre Hermann indítványához járult, már azért is, mert zsidók hamisították a magyar bort fuchs-nal, s így rongtották hitelünket. Busbach Péter erősen védelmezte a zsidóságot a felhozott vádak ellenében. Irányi Dániel szintén meleg hangon szólott a kérvényi bizottság véleménye mellett. Ekkor több képviselő zárt ülés tartását kérte, mert a képviselőházban sajnos jelenet tör-tént, mely a szereplő egyének s a tényt előidézett ügynél fogva éppen oly kínos, mint

örzött minden emléket, hogy legalább rom-jaiban szemlélje azt a boldogságot, mely-nek oly hamar vége lett.

Mikor egyedül van s magánya csend-jét nem zavarja semmi, akkor e hervadt virágcsokrot veszi elő; az oly sokat beszél neki arról az elmúlt, boldog időről, midőn még nem sejtette, hogy az élet rózsáinak tövisei is vannak; ő pedig elpanaszolja an-nak fájdalmait s könnyeivel öntözi azokat az elszáradt leveleket, azokat a színvesztett kis nefelejtseket

* * *

Őszre jár az idő. Hervadni kezdettek a virágok s a fák lombzatai megsárgultak.

Janka a folyam partján járál, kezé-ben egy hervadt virágcsokor van. Arczán ijesztő sápadtság ömlik el, szemeiben a kétségbeesés kinyomata látszik s dús arany-fürtjeit összekuszálta a hűvös esti szél.

Tekintete bizonytalanul tévedez szerte-sztét a letarlott őszi tájon; olyan szomorú, olyan elhagyott most az is, mint egy árván maradt, feldult emberi szív. Azután megáll s bánatosan bámul az esti szürkületben csil-logó habokba, melyek játszi fodrokban ha-ladnak tovább; egy-egy sárga falevél, egy-egy elszáradt virágocská uszik a hullámok fölszínén, melyet a szél vetett a folyóba.

Milyen kedves dolgokat, milyen édes szavakat sugatnak a habok az uszó faleve-leknek és virágoknak, hogy azok olyan vi-

nagy feltűnést okozott. Wahrmann Mór képviselőt ugyanis a zsidóügy feletti vitá-ban tartott beszéde után, melynek végső passzusát („ámbar egyesek iparkodnak a ta-lajt mindenféle ganétrágyával előkészíteni”), Wahrmann egy szónoki kézmozdulata mi-att, mit Istóczy reáirányzottnak és sér-tőnek vélt, midőn Wahrmann a könyvtár-terembe vonult, ez Onódy és Szuhányi képv-iselők által párbajra hívta ki. Wahrmann azonban kijelenté, hogy nem lát okot pár-bajra, mert nem Istóczyra célzott, miről ez segédei által értesülve, a kihívás el nem fogadása miatt Wahrmannt gya-lázó kifejezésekkel illette („én önt ezennel tanuk előtt hitvány g... embernek nyilvá-nitom), melyeket ez visszaruházott Istóczy-ra. Istóczy szenvedélyességében megfellejt-kezve a helyről s a környezetről, Wahrmann megütötte, a mi elképzelhető kínos hatás-sal volt. Wahrmann ugyanis e miatt a ház elnökéhez folyamodott, ki a miniszterelnök-vel conferálva, a ház azonnal zárt ülésben foglalkozott ez ügygel és jegyzőkönyvi-leg rosszallással fejezte ki az esemény felett. Istóczy — mint halljuk — a szabadelvű párt köréből már a határozat előtt azonnal ki-lépett.

A párbaj Wahrmann és Istóczy kö-zött folyó hó 10-én megtörtént. Egyik fél sem sebesült meg. Este Wahrmann lakását nagy tömeg zsidó környezte. Kilenczkor érkezett a sürgöny, mely felolvastatva, ri-valgással fogadtatott.

Az országgyűlés június 10-én bezáratott ő felségének a törvényhozás mindkét házhoz intézett következő legke-gyelmesebb leirátával:

„Mi Első Ferencz József Isten kegyel-méből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya, hű Magyarországunk és Társországi zászlósá-inak, egyházi és világi Főrendinek és képv-iselőinek, kik az általunk 1881. évi szept-tember hó 24-ik napjára Budapest főváro-sunkba összehívott országgyűlésen egybe-gyűlvék, királyi üdvözlétünket. Kedvelt Hi-veink! Midőn az általunk 1881. évi szeptem-ber hó 28-ik napján megnyitott országgyű-lés első ülészakát ezennel berekesztjük, egyszersmind a második ülészakát a folyó év október havának 5-ik napjára összehi-vottunk nyilváníttuk. Kikhez egyébiránt királyi kegyelműnkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Schönbrunban, 1882-ik jun. 9-én.

Ferencz József s. k.

Tisza Kálmán s. k.

gan himbálózva lejtének odább; mily szép volna azokat meghallgatni! . . .

Az esthomály leszállt s Janka még mindig a folyó partján andalog. Örület-szavakban beszélget magával és a hervadt virágcsokrot görcsösen szorítja keblére, mintha félne, hogy attól a kedves tárgytól meg kell válnia. Egy ideig lassu léptekkel jár fel s alá, azután félbeszakítja lépteit s a folyó szélén megállva, a fecsegő habokkal kezd beszélgetni.

Egyszer elhallgat, némán szemléli a habokat s kebléből egy mély, fájdalmas so-hajtás száll fel. A következő pillanatban egy csobbanás hallatszik, a hullámok tájékozva csapnak össze valami felett, azután csen-desség lesz.

Szép őszi reggel van, a felkelő nap su-garai rávetik bágyadt fényüket a hervadó vidékre; a fák sárga-piros leveleit a leg-kisebb őszi szellő sem ringatja meg.

A folyó simán, nyugodtan halad ágyá-ban; alján a napnak ragyogó képe tükrö-ződik vissza, fölszínén pedig néhány el-hervadt virágszál ringatózik.

Talán az őszi szél sodorta azokat oda, vagy talán a szép leány virágai azok, ki most már a hullámokban pihen, hogy ball-gassa a haboknak édes, titkos suttozását

Novák Gyula.

Vázlatok a székely nemz. mu-zeum alapítása alkalmából.

(Folytatás.)

Valóban, ha az emberiség nagyobb ré-sze nem félné és nem tisztelné az isteni törvényt, mi lenne a társadalomból? A gróf ur is Zathureczki ur rövid, velős érvelése után másképen gondolkozott. A nemes gondolkozású Zathureczky urat Isten meg-áldotta jó fiak- és leányokkal, kik a jó szü-lők lelki, kincsét szépen örökölték, ugy-annyira, hogy a jótettek terén nemes ver-senyt folytatnak. Szentiványiné nagyságát kiválóan a szerénység, áldott jó szív és tiszta jellem teszik az igazi művelt nők ritka példányképpé. Nagyságának sze-rénysége tiltakozni fog soraim ellen, de en-gedjen meg nemes urhölgy, mert a világos-ságot véka alá rejtteni nem szabad. Nem érdeklől beszélek; igazat mondok. Meg-történt, hogy a r. k. lelkészt saját hívei rágalmazták és ő nagysága református lé-tére rendre utasította a rágalmazókat, a r. k. lelkész hathatós védője lett, ki ilyes mire nem is gondolt, hogy személyével mik történnék. Ily eset, azt hiszem, ritkán fordul elő. A nemes szívű anyához méltó és hasonló ő nagyságának egyetlen leánya is, ki jó szülőinek szép vonásait örökölvén, birja mindazon szép tulajdonokat, melyek egy fejedelemnőnek is díszere válnának.

Sényiné nsga megszágyenit akárhány névleges kath. nőt; míg sok kath. nő res-teli a vallásos cselekményt, addig Sényiné nagysága kedves fiával naponként szívesen imádkozik a „Magyarország Védasszonyá-ból. Az imától nem is irtózik a valódi mi-velt lélek, ki tudja az imának mibenlétét, hisz ha magasrangu férfiak- és nőkkel ohaj-tunk társalogni, akkor mennyivel inkább kívánhatjuk társalogni a legbölcsebb és leg-hatalmasabb urral, ki miuket alkotott, kor-mányoz és fenntart; mennyivel örömebb társalkodhatunk a legszebb, legnemesebb és legtisztább nővel, ki az egek királynéja, ki a mi anyánk és patronánk. Az Istennel s az égi dicsőültekekkel jótékony társalgást ima által eszközölhetjük. Valódi nagy lel-kek ezt értik és tudják s azért szívesen imádkozhatnak. Ezt a tapasztalás bizo-nyítja. Jenő főherczeg ő fensége, mint hu-szár főhadnagy a II. számú Miklós ezrednél kívánt gyakorlatot tenni, s ennek folytán több hétre Erdélybe jött. Feketehalom kör-nyékén nem lévén r. k. templom, ő fensége nemes szíve vallásos érzelmének, úgy mint ohajtá, kifejezést nem adhatott. Előpatakot meglátogatván, az ottani r. k. kápolnában szívörömet több ideig imádkozott, s hogy nemes lelkének mily jól esett az ima, azt ő fensége Sényiné nagyságának Földvárt szí-vesen nyilváníta. Ha a vallásosságban a fi-atal főherczeg ő fenségének szép példáját követné az ifjuság, sokkal biztosabb lenne a jövőbeni remény.

Ezen fennírt sorokért, hiszem, szívesen megenged a kegyes olvasó, hisz jól esik lel-künknek, midőn egy nemes lélek szép tettei-ről nyilatkozhatunk.

A székely nemzeti mauseumról tudjuk már, hogy alapítója a nemes lelkű, áldozat-kész honleány Cseréy Jánosné sz. Zathu-reczky Emilia ő nagysága, ki azzal, hogy több ezer frt értéket képviselő mauseumot ajándékozott a székely nemzetnek, nem elé-gedett meg, hanem még a muzeumi tárgyak gyarapítására 1000 forint o. é. alapítvány-nal kívánt járulni, mely szép és nemes tett nem szorul dicsőre.

(Vége következik.)

Marosi.

Levelezés.

Gy.-Szt.-Miklós, 1882. jun. 5.

Tisztelt szerkesztő ur!

Végre valahára a helybeli „polgári iskola“ is megtartotta tavaszi (!) tánczmu-latságát. Régóta készülődött reá a publicum, sőt két izben ki is volt már tűzve a meg-tartás napja, de „Jupiter Pluvius“ ur min-dig olyan gáncsokat vetett elébe, hogy ked-vezőtlen idő miatt el kellett halasztani. Szidták is érte eleget ő Istenségét, azzal vádolván, hogy merő irigységből tette. S

habár úgy általánosságban meg is érdemelt azt a sok szidalmat, de a férfiak részéről méltánytalanság volt mégis; én legalább respectálni tudom irigységének indokát. Különb, ha van alapja eme vádnak, ugy a rendező, Kuncz Kornél igen nagy felelős-séggel áll szemben azon kérdést illetőleg, hogy mivel tudott a tegnapra oly szép, ked-vező időt kieszközölni? tekintve természe-tesen Jupiternek köztudomásulag ismert hajlamait. No de hát ez nem a mi dolgunk; a nőket érdekl, igazítsák ők el.

Maga a mulatság reggel 9 órákor kezdődött; ekkor vonult ki u. i. a tanuló ifjuság a szomszéd „Nyiresbe“.

A déli órákban jöttek aztán az egyes családok is kisebb-nagyobb csoportokban, úgy hogy d. u. 3 órára oly nagy számú publicum volt együtt, minőt csak igen rit-kán és nagy alkalmakkor lehet összehozni. S a mi legtöbb, mindenki oly fesztelenül és kedélyesen mulatott, mintha csak egy csa-lád lett volna az egész társaság. De hát nem is csoda! hol a fiatalig tánczolhat, az öreg urak borvizet bort ihatnak, az asz-szonyok meg „kávézhatnak“, ott nem hiszem, hogy lenne társaság, mely a szó minden értelmében ne mulatna.

Megpróbáltam feljegyezni a jelenlevők neveit, de lehetetlen volt, annyian voltak. Legfeljebb csak a fiatal tánczos nőket em-lithetem meg. Ott voltak: Kálmánné Koródi Frida, Merza Kristófné, Deér Ida és Teréz, Lengyel Kata, Vákár Kati, Lieb Zsófi, Fe-renczy Ilka, Bogdán Kati, Czárán Berta és Mari, Ferenczy Istvánné, Romfeld Teréz.

Este 9 órákor jött vissza a társaság a városba, hol a „Népkert“ helyiségeiben to-vább folyt, jobban mondva újra kezdődött a mulatság, mely egész hajnal hasadtáig tar-tott s ha az a kenderszóske menyesce, meg a „Rudolf ur“ kitűnő bora annyira meg nem zavarja a tánczosok szívét és fe-jét, bizonyára még most is tartana. De így ki a szívében, ki pedig a fejében tétetvén tánczképtelenlé, nem bírták kiállani to-vább a harcztot.

— a. — d.

Borszék, 1882. június 7.

(Nyilvános köszönet.)

Folyó év április 16-án este ismeretlen okból istállóm meggyuladván, az abban ta-láltató két lovalammal együtt a lángok mar-talékává lett.

A szegények felségelését mindig szí-ven hordozó borszéki intelligenciából ala-kult műkedvelői társulat, nevezetesen: ifj. tek. Puskás Istvánné, Kricsa Emil k. a, Deák Károlin k. a, tek. Finta Imre posta-mester ur, t. Fülöp Lajos ur, t. Deák Já-nos tanító ur, t. Borsos József ur Szt.-Mik-lósról, Dezső Gyula ur Szárhegyről, mint vendég szereplők, t. Bergner Max ur, t. Vár-terész András ur, Várterész Miklós ur és Antal Sándor ur május 18-ik napjára színi előadást rendezett s az ebből befolyt 61 frt 12 kr tiszta jövedelmet nekem át is adta.

Ezen 61 frt 12 kr jövevelemhez felülfizetéseikkel járultak: t. Mátyás Albert és Adolf testvérek 10 frt, tek. Riegel Antal üzleti pénztárnok ur 1 frt 50 kr, tek. Bar-talis Ignác ur szárhegyi birtokos 40 kr, tek. Siklody Péter ur ditrói közs. bíró 40 kr és tek. Mezey Ignác ur ditrói közs. pénztárnok 40 kr.

Fogadják a rendezők, műkedvelők, felülfizetők, pártolók, valamint tek. Finta Imre postamester ur, ki az általa haszon-bérbe birt megyeházát az előadásra díj-talanul átbocsátotta s azt feldiszipette, ma-gas s könnyező családom nevében hálás köszönetemet!

Molnár András.

Mindenféle.

— Kézdi-Vásárhely város képviselő-testülete elhatározta, hogy a megerősített új vámtarifát a belső piacra nézve csak a jövő évben fogja életbe léptetni, miután a jelenlegi bérlelők a bérösszeget 600 firtal felemelni vonakodtak. Így tehát a vám ezen év folyamában a régi tarifa szerint fog

szedetni. Különben ezen ügy folyamodás alatt áll és az alispáni határozat fog végleg dönteni. A képviselő-testület ugyanezen gyűlésben 40 frtot szavazott meg a helybeli tüzőoltó-egyletnek oly czélből, hogy a nagy tüzi feeskendőt terhelő adósság ebből törlesztessék. Ezen összeg elélegképen adatott s az egylet újra szervezése után köteles leend azt visszafizetni.

— **Dr. Lengyel Gyula** orvos ur a „Budapesti Hírlap“-ban nyilatkozik, hogy még három évig ő a tusnádi fürdő orvosa. Ezt mi is szívesen konstatáljuk, azon megjegyzéssel, hogy a május 14-én tartott fürdő-egyleti gyűlés Dr. Pawelka Ernőt is fürdő-orvosnak választotta; akadályoztatása esetén pedig megbizta a választmányt, ez állomásra Dr. Hajós Béla vagy Dr. Bajolesku orvost hívni meg, kiket egyúttal a közgyűlés tiszteletbeli fürdő-orvosoknak is megválasztott.

— **Egyházi zené.** Nem vélünk az egyházi zenekedvelőknek rossz szolgálatot tenni, ha tudomásukra hozzuk, miszerint a kézdí-vásárhelyi „köz művelődési egyesület“ zene-szakosztálya több közreműködő urhölgygyel és urral a helybeli k. templomban f. hó 18-án egy „Schiedermayer“-féle misét fog előadni.

— **A csikszeredai rendőrkapitány urtól** egy kíváncsi járőkelő azt kérdezi, hogy es-téknél miért nem gyűjtik meg az utcái lámpákat? Vagy tán a jámbor holdra bizzák a világitást akkor is, mikor a kalendárium nem szólja a holdvilágot? Nem lehetne-e intézkedni, hogy azok a lámpák naponta megtakaríttassanak és legalább 11 óráig égjenek? Mi meg ehez arra kérnők a kapitány urat, hogy úgy éjjelenként nem lenne-e szíves egy rendőrszolgát a váruteza felé látóba és hallóba küldeni, a ki legalább fültanuja lenne azon étkelen ordítósnak, mit a jól bekáfolt kocsisok és szomszéd fa-lusi legények itt végbe visznek? Sokat nem kívánunk, mert magunk átlátjuk, hogy két szolgál, mely hivatalszolga, rendőrszolga, bakter és lámpagyújtó szerepet viszen két kopogó fejére, nem lehet Budapesttel ver-senyezni; de egy kis figyelmet kérünk erre a város más vége felé is.

— **Értesítés.** A kézdí-vásárhelyi ipari szakosztályalylal megtoldott felső népisko-lánál a jelen tanévi zárvizsgálat folyó hó 23, 24 és 25-ik napjain fog megtartatni. E vizsgálatra a t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak. A gondnokság ha-tározataiból: Erdélyi Károly, igazgató.

— **A csikszeredai városi elemi népis-kola** tanítótestülete f. hó 17-én (szombaton) a sutafenyőben májálíst rendez, melyre a nagy közönséget, a szülők és tanügyba-rátokat azon figyelmeztetés mellett hívja meg, hogy külön meghívók nem küldetvén szét, e meghívás mellett minden érdeklődőt szívesen lát. Kedvezőtlen idő esetén a má-jális 18-án tartatik meg. Csik-Szeredán, 1882. június. A tanítótestület.

— **Zsigmondi Vilmos** a csiktusnádi fürdő-egylet meghívásából közelebből a tusnádi fürdőben volt. Az ivóforrás vizét ohaj-taná a fürdő-egylet szaporítani s e végből kérte ki a Zsigmondi tanácsát. Zsigmondi az ivóforrás-kutnak mélyítését tanácsolta, mely esetben a vízmennyiség megtízsze-rezhető sőt még mélyebbre ásva, megszáz-szorosítható is. Ez alkalommal megtekin-tette a torjai Büdös kénbarlangot és fürdő-keket, valamint a Szt.-Anna tavát is. A kén-barlangnál csodálkozását fejezte ki az iránt, hogy oly bámulatos gyógyerejű hely elő-nyei mily kevésé vannak méltatva s mily kevés gond van fordítva a tulajdonos által arra nézve, hogy a gyógyulni kívánó kö-zönség kényelme biztosítva legyen.

— **Eljegyzés.** Gyó-Ditróban Dr. Havas Jakab állatorvos a mult napokban váltott jegyet Fehér Mari kisasszonnyal, Dr. Fehér Dávid orvos kedves és szelleműs nővéré-vel. Szerencsét kívánunk.

— **A sz.-udvarhelyi urnapi vásár** elég jó jelek mellett köszöntött be. A szarvas-marha-féle nagy keresletnek örvendett, s sok vásárlás is történt. Így hát a vásár napjára jövők is jó reményekkel lehetnek, habár négy országos vásárunk közül ez az, mely a leggyengébbnek szokott tartatni.

— **Házasság.** Gyalui birtokos Fehér

Márton folyó hó 20-án délután 4 óraker tartja esküvőjét Rozsdás Luiza kisasszony-nal, özv. Rozsdás Jánosné szép és művelt leányával. Fogadják szerencsekívánatunkat!

— **Sz.-Kereszturon** mult hó 29-én fé-nyes bált rendezett a nőegylet. Bálnya Br. Kemény Endréné ő nagysága volt. A táncmulatságon a vidék összes intelligen-tiája részt vett s zsufolással megtölté az unitárius collegium e czélra feldisztat és berendezett helyiségeit. Jövedelem — hir szerint — 200 frton felül van.

— **Juniális.** Gyergyó-Szt.-Miklóson a vörös kereszt egylet juniálíst fog közeleb-ből rendezni; szép idő esetében reméljük, hogy az minél fényesebben fog sikerülni. Az eredményről annak idejében többet.

— **A sz.-udvarhelyi kiosk ügye,** mely-nek felállíthatása végett Mártini Róbert czukrász folyamodott, még mindig eldöntet-lentül áll. Valószínűleg akkor nyer megol-dást, mikor a nyár elmúlt már s szalmaka-lapra, napernyőre, kioszkra akkora szükség lesz, mint élettelen lovon a patkóra. Pedig Udvarhelynek nagy kávéházát látogató pub-licuma van; ez talán megérdemli vala, hogy a nemes tanács ne górdítsen akadályokat a kioszk ügye elé.

— **Sz.-Udvarhelyre** szándékozik jönni egy pár színi előadás rendezésére a Vá-ra di Ferenc színtársulata Sz.-Keresztur-ról. A társulat sz.-kereszturi működéséről elég elismerőleg nyilatkoztak, főleg miután a legutóbbi időben a társulathoz új erők szerződtek. Bár városunk a színészet pár-tolásában valami ritka buzgalommal nem dicsekedhetik is, hinni lehet, hogy egy tisz-tességes színtársulatot nem enged éhen elveszni.

— **A tiszaeszlári rejtély** talán megol-dáshoz közeleg, ha ugyan hiteles az „Egyet-értés“ azon tudósítása, hogy az elfogott zsidók ellen több súlyos körülmény foly-tán vádhatározatot hoznak. A vádlottakat a kóbor zsidó koldusnőn kívül mind elfog-ták, s eddig már vagy 80 tanut hallgattak ki, nem számítva Scharf Móriczot, kinek vallomása nagyon terhelő. Ujabban több helyütt fellépett Solymossy Eszter, de mi-vel még eddig mindig nem az igazi, az a nyiregházai és szabocsi zsidók tevékeny-ségének számítható be, kik mindent meg-tesznek, hogy a leányt felkeressék, vagy egy Solymossy Esztert előteremtsenek a vizsgálókat rémitgessék. Így előteremt-tek egyet Kassán, egyet Nagytárnán (Ugo-csamegyében) és egyet Boglárán (Somogy-ban). A tarnai csak annyit vallott, hogy Nyiregházára való, miért odaszállították, a boglári pedig határozottan állította, hogy ő Solymossy Eszter, de mivel anyjáról azt állította, hogy a perkátai papnál szolgált, az következtethető, hogy vagy tévutra akarja vezetni a törvény embereit, vagy eszelős. A lapok ez esetre vonatkozó hírei közül a következő érdekeseket emeljük ki: A szol-gabíró — közegészségi szempontból — a ti-szaeszlári templom szomszédságában levő rituális fürdő használatát betiltotta. Tud-va-elevőleg e fürdő oly állapotban találtatott, hogy undor fogja el a civilizált embert, ha megtekinti. Korais törvényszéki elnök mind-untalan kap furesábbnál furesább tartalmu leveleket. Berlinből is kapott egyet, mely-ben több zsidó felszólítja, hogy e már tel-jesen képtelen vád ügyében még csak vizs-gálatot se tartson. Elvárják tőle, hogy e felszólításnak engedve, mielőbb hírlapilag is ő maga fogja a vádat visszautasítani. Egy váci zsidó tanító azt kívánja, hogy ő hadd ítélje halálra a Scharf fut s aztán lássa meg, hogy vall akkor. Budapestről „Egy római katolikus“ aláírású, de zsi-dóra valló németiséggel írt levélben azt ajánlja valaki, hogy Istóczy-nál, Onodnál vagy az eszlári keresztény lelkészeknél ke-ressék a leányt. Boros Ferencz vallomása szerint az ő legény-korában, körülbelül a 30-as években, Tisza-Eszláron hasonló eset tartotta izgalomban a kedélyeket. Az ak-kor eltűnt gyermek egy 9—11 éves fiu volt, ki — tanú szerint — hasonlóképen zsidók által husvét táján öletett meg. A fiu maig sem került elő, gyilkosainak kiléte szintén nem volt megállapítható.

— **Székely-Kereszturon** a kaszinó a nyári

hónapok folyamában májálíst fog rendezni, a legnagyobb valószínűség szerint a Lau-ra-ligetben. E kis berek az idősebb Pap János tulajdona. Itt szoktak megtartatni a nyári multságok mind s ennél alkalmasabb hely oly czélakra Kereszturon aligha létezik. A zenét körülbelül M.-Vásárhelyről fogják hoztatni, miután a sz.-udvarhelyi akkor már fürdőn lesz.

— **Meghívás.** A csikmegyei általános kath. tanító-egyesület ez évi rendes köz-gyűlését július 1-én tartja meg Csik-Som-lyón a főgymnasium rajztermében. Délelőtt 9 óraker szent mise lesz a zárda templomá-ban s azon az egyesületi tagok négyes hangra énekelnek. Mise után azonnal kez-dődik a gyűlés következő tárgysorozat-tal: 1) Elnöki megnyitó beszéd. 2) A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3) Felolvasás. 4) Emlékbeszéd néhai Balogh Pál egyesületi tag felett, Ferenczy Károly által. 5) A jegyzőnek, számvizsgáló bizott-ságnak, pénztárnoknak, könyvtárnoknak szakjelentései. 6) A módosított alapszabá-lyok megvitatása. 7) A jövő évi költségvetés megállapítása. 8) Tisztviselők új választása. 9) Indítványok. Ezen gyűlésre az egyesület t. tagjait, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom. Csik-Somlyón, 1882. június 7-én. Földes József, elnök.

— **A „kis Vilmos“.** Nem a valódi ne-vén, csak elkényeztetésből nevezték így. Szerelmes volt szegény nagyon és ábrán-dos s ez okozta szerencsétlenségét. Távol kellett élnie ugyanis szerelmesétől, s hogy a távollét gyötrelmeit enyhítse, minden este a holdat nézte, gondolva, hogy hátha ak-kor fog oda nézni kedvese is, mikor ő s tekintetők — legalább odafenn találkoznak. Szegény aztán addig-addig bántul bele a holdba, míg — mint helyi tudósítónk érte-sít — erőt vett rajta a holdkórösság.

— **A székely-kereszturi m. k. állami** tanítóképezde 1881/2-ik évi nyilvános köz-és tanítóképesítési vizsgálatainak napi-rendje: Június 16. és 17-én d. e. 7—11-ig s d. u. 3—6-ig a III. o. minden tantárgyból, kezdve a hit- és erkölcstannal az I. és II. osztályalylal együttesen. 18-án d. u. testgya-korlat I. II. III. o. 19-én d. e. 7—11-ig s d. u. 3—6-ig a gyakorló iskola minden tan-tárgyból. 20. és 21-én d. e. 7—11-ig s d. u. 3—6-ig az I. o. minden tantárgyból. 22. és 23-án d. e. 7—11-ig s d. u. 3—6 a II. o. minden tantárgyból. 24-én d. e. 7—12-ig tanítóképesítési írásbeli vizsgálat. 25-én az I. és II. o. elbocsátása. 26. és 27-én képesítési szóbeli vizsgálat. 28. és 29-én képesítési gyakorlati tanítás. 30-án az érdemsorozat elkészítése és igazgató ta-nácsai ülés. A tanügyi iránt érdeklődőket a vizsgálatra tisztelettel meghívja Székely-Kereszturon, 1882. június 1. az igazga-tóság.

— **A sz.-udvarhelyi jótékonyczélú nő-**egylet folyó hó 18-án a „Sósfürdő“-n rendes nyári multságát megtartja. Értesülésünk szerint e májális tombolával lesz egybe-kötve, a minek eredménye Udvarhelyen mindig fényes volt. A rendezőnők is már meg vannak választva. A májálison e a helybeli zenekar, hanem a m.-vásárhelyi fog játszani, miután az itteni akkor már nem lesz itthon. Szép sikert kívánunk az üdvös czélú multságához!

— **A sz.-udvarhelyi zenekar,** mely — mint már kimondtuk — Erdélyben a kolozs-vári után az első helyet foglalja el, a nyári saisonra Tusnádra lett szerződötve 1200 frt fixum fizetésért és szabad lakásért.

— **Marosvásárhelyi hírek.** A „Kemény Zsigmond“ társaság e hó 4-én tartotta meg havi rendes ülését. A felolvasásokat követő zárt ülésben kimondottak, hogy jul. és augusztusban szünetel a társaság. — Dr. Szöllősi Lipót honvéd főorvos Mun-kácsra helyeztetvén át, nagyszámu isme-rősei a mult szombaton bucsúztak el tőle. — A zenekedvelők által rendezett hangverseny anyagilag kevésbé sikerült, ugyszintén az iparos egylet által rendezett is. — A Baruch-féle leégett szeszgyár, hir szerint, újra felépítették. — Női pipere-üzletet nyitott Hegedűs Gyula fiatal ke-reskedő.

— **A székely-udvarhelyi evang. reform. collegiumban** tartandó nyilvános közvizsgá-latok sorrendje az 1881/82. iskolai év vé-gén: Június 18-án, d. u. 3 óraker a test-gyakorlásból az összes tanuló ifjuság vizs-gálata a collegium játszókertjében. 21-én, szerdán, d. u. 4 óraker a Kis-féle ösztöndíj-ban részesült bölcsezsékek (VII. és VIII. oszt.) magántanítványaikkal tesznek vizsgálatot. 22-én, csütörtökön, d. e. 7—11-ig az I. böles. (VII. g.) osztály a magyar irodalom törté-netéből, ásványtanból és egyetemes törté-nelemből; d. u. 3—6-ig a II. b. (VIII. g.) oszt. logikából és növénytanból. 23-án pént-eken, d. e. 7—11-ig az I. középosztály minden tantárgyból; d. u. 3—6-ig 1-ső ele-mi osztály. 24-én, szombaton, d. e. 7—11-ig a II. középosztály minden tantárgyból; d. u. 3—6-ig a 3-ik elemi osztály. 25-én, d. e. 10 óraker a Kis-féle (25 frt 20 kr) pályadíjért versenyzők vizsgálata a francia nyelvből; ezt követi a francia nyelv ta-nulására önként vállalkozottak vizsgálat-tétele; d. u. 3 óraker zene- és énekvizsgá-lat s egyúttal pályázat a gróf Haller Ferencz ur ő méltósága által alapított 12 drb aranyból álló többféle zenei pályá-díjakra. Ez alkalommal lesz az év ünnepé-lyes berekesztése; az önképzőkör vezetője jelentést teszen a kör évi munkálkodásá-ról, az igazgató ebben az évben kitűzött összes pályakérdések sikeréről s a pályadí-jakat kiosztja. 26-án, vasárnap, d. e. 7—11-ig a IV. középoszt. minden tantárgyból; d. u. 3—6-ig 2-ik elemi osztály. 27-én, kedden, d. e. 7—11-ig az V. középoszt. minden tan-tárgyból; d. u. 3—6-ig a 4-ik elemi osztály. 28-án, szerdán, d. e. 7—11-ig az I. b. o. mértanból, német, latin- és görög iroda-lomból; d. u. 3—6-ig a III. középosztály minden tantárgyból. 29-én, csütörtökön, reggel 7 órától egész nap a VI. közép-osztály diáki szigorlata. 30-án, pénteken, és jul. elsején, szombaton, a VIII. osztályt végzetekkel az érettségi vizsgálat szóbeli része. Megjegyzés. a) Az érettségi vizsgá-latra az írásbeli dolgozatok június 11-én kezdve készíttetnek el, a tanárikkar által e végre megjelölendő zárthelyen. b) A reálisiskolabeli református tanuló vizsgála-tai a vallásstanból június 18-án reggel 7 óra-kor ejtetnek meg a collegium nagytermé-ben. Ezen vizsgálatokra az érdeklődőket szívesen fogadja s a t. szülöket saját érde-kökben várva várja az igazgatóság. Kelt Sz.-Udvarhelytől, a tanári karnak 1882. június 7-ik napján tartott ülésében. Ki-adta: az igazgatóság.

Gazdaság és kertészet.

(Végo.)

Savanyu réteken a barna széna készí-tésének a leghelyesebb módja az, ha a szé-nánál leirt eljárás szerint az a második vagy harmadik napon künn a réten össze-arakatik s midőn már teljesen fellelege-dett, azaz egészen sötétbarna színű lett, szekereken négy héten belül haza hordatik (itt meg van kimélve az átforgatás). Ha a hordást teljesíteni nem lehetne, úgy az át-forgatáshoz kell folyamodni, a forgatás ál-tal az azonnal meg fog szikadni és a ké-sőbbi erjedés is egészen megszűnik. Ily kezelési eljárás mellett a tavaszi szalma-nál is kevesebbet erő széna egészen meg-javul.

A takarmányműek általános kezelésé-nél a lóherét, luczernát, baltaezimet, zabos búkkönyt, sásos és savanyu réten termett szénát tapasztalataim nyomán minden kör-ülmények között barna szénának kell ké-szíteni, mert ezáltal értékek tetemesen fokozódik, de a jöminőségű réti szénát csak akkor, ha a gazda nem juthat hozzá, hogy olyan eljárás folytatása mellett, mint azt a szénánál leirtam, kellőleg megszá-ríthassa.

Ősszel kaszált takarmányokat, melye-nek a tarló lóhere, luczerna, késői csala-mádé stb., melyek még tulgyengék, de azok kaszálatásával a derek miatt várni már nem lehet, hozzá még teljesen meg-száritani vagy erősen megfennyaszítani a nagy harmatok nem engedik: azokat leg-jobb gödrökbe savanyítani be (és talán ez eljárás esakis ez esetben okadatolt igazán), mert csakis így lesz az biztosan kezelhető és jól kihasználható.

g) A barna széna takarmányozása.

Az állatok barna szénából ugyanolyan sulymennységet, a melyet közönséges jó szénából igényelnek, nem bírnak elfogyasz-tani, különösen a kérődzők, mely körül-mény következtében gyomruk a jóllakás után nem lesz kellőleg kitöltve, és így mindannak dacára, hogy eleget kaptak, nem fogják magukat jól érezni. A gyomor kellő kitöltésének hiányában az emésztés sem fog tökéletes lenni, — okvetlenül szük-séges leend tehát a barna széna egyrésze helyett póttakarmány gyanánt tavaszi szal-

mát vagy pedig közönségesen, de jól kezelt réti szénát adni, különösen áll ez a juhokra.

Kezletben a barna széna etetésénél sok türelemre van szüksége a gazdának a cselédességel szemben, kiknek sehogya sem megy a fejükbe, hogy azzal a kis adaggal jó erőben maradassanak az állatok. Tapasztalatom szerint bár mennyire legyenek is róla meggyőződve, hogy azt szívesen eszik az állatok, azzal még sem békülnek ki egy könnyen, hogy sokat nem tudnak belőle elfogyasztani, — mindjárt azt mondják: a takarmány elváltotta a fogát, mert hiszen még a szaga is savanyú.

Kik a barna széna készítésével még nem foglalkoztak, de meg akarják próbálni s nem ismerik a gazdára nézve annak rendkívül nagy horderejét, azok bizonyára azt fogják mondani, sok gondot jár az, vajjon jó lesz-e? ki fogja-e az magát fizetni? Azok, kik ily habozva gondolkoznak, szívesen látott vendégei lesznek intézetünknek, nézzék meg takarmányunkat, nézzék meg takarmányozási eljárásunkat, s hozzá állatainkat, győződjenek meg róla saját szemekkel, hogy mit e sorokban közzé tettem, azok való, s hogy ezen takarmánykészítési eljárások által könnyű lehetni az alapját egy virágzó és magas jövedelmet hozó állattenyésztésnek.

A ki eljön, meg fogja látni, hogy takarmánykezelésünk ocsó, hogy takarmányozási eljárásunk egyszerű, bárki által követhető, de meg fogja látni még azt is, hogy a körülményekhez képest helyesen kezelt takarmány czélzerű értékesítése által biztosabb és nagyobb jövedelmet lehet előállítani, mint az egyoldalú gabonatermelés által.

Hauer Géza.

A széna-boglyák rakásánál az angol gazdák körében a következő practicus eljárás szokott követettni, midőn tartós nedves időjárás által a takarmányt nem egészen szárazon lehet behordani és így annak vagy rothadásától, vagy kigyuladásától tartani lehet. Egy közönséges gabona-zsák lehető erősen szénával megtömendő és azután bekötendő. Az így megtömött zsák a boglya közepére helyeztetik, felfelé egyenesen állva körülötte a széna közönséges mód szerint boglyába rakatik; és ha az összehordott széna a zsák magasságát elérte, ez utóbbi magasabbra húzatik és ez így folytatódik, míg a boglya tetejét elérte, ahol a zsák kihúzza lesz és maga után a takarmány közepén egy henger alakú ürt hagy, amelyen keresztül azután a levegő akadálytalanul keringhet és így egyrészt a kigyuladást megakadályozza, másrészt a takarmányt folytonosan frissességben tartja.

Szerkesztői izenetek.

Ismét. Meglehet; de én arról nem tehetek. Sem kegyed, sem én, nem parancsolhatunk oly nagy asszonyiságnak, mint Fama ő nagysága. De legyen kegyed bőlebb: ne vegye számba.

Kritika. Számba vettem mindent. Nem ér egy irlalmas sohajtást.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén. Junius 13-án.

Magyar aranyjárdék	119.75
Magyar vasúti kölesön	134.50
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	90.75
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	110.50
M. keleti vasúti államkötv. évi 1876	97.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97.50
Temes-bánati földterherment. kötvény	98.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	98.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar szőlődézmaváltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	118.75
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	110.—
Osztrák járadék papírban	76.50
Osztrák járadék ezüstben	77.—
Osztrák járadék aranyban	94.—
1860. államsorsjegyek	130.—
Osztrák-magyar bankrészevény	822.—
Magyar hitelbank-részevény	319.25
Osztrák hitelintézet-részevény	326.25
Cs. és kir. arany	5.65
20 frankos arany	9.54
Német birodalmi márká	58.60
London (2 havi váltókért)	120.05
Magyar papíráradék	86.40

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János, T. Nagy Imre,
Dr. Kádbó Ferencz.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Piaci árak

		Kézdi-Vásárhely junius 14.		Csik-Szeredai május 31.		Sz. Udvarhely május 23.		Gy.-Sz. Miklós május 27.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hecoliter	Buza) tiszta	9	40	10	—	8	50	10	30
	) elegy	7	10	—	—	7	50	—	—
	Rozs) tiszta	6	10	5	90	—	—	6	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	6	—
	Arpa) tiszta	5	20	5	75	6	—	6	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	5	50
	Zab	3	50	3	50	3	70	3	80
	Törökbuza	6	—	6	25	5	40	6	50
	Kása) köles	12	—	7	—	—	—	8	50
	) árpa	—	—	—	—	6	—	—	—
Kilóter	Borsó	7	—	—	—	—	—	—	—
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	25	5	—	5	50
	Lenmag	—	—	12	—	—	—	10	—
	Kendermag	—	—	6	65	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	6	—	6	50	—	—
	Pityóka	2	30	2	75	1	55	2	80
	Marhahus	—	40	—	36	—	40	—	40
	Disznóhus	—	44	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
Kilóter. Darab	Szalona	—	75	—	80	—	—	70	—
	Fagygyu	—	32	—	72	—	—	38	—
	Malacz	1	—	—	—	1	30	—	80
	Lud	—	80	—	80	—	80	1	—
	Réce	—	40	—	—	—	—	—	60
	Bárány) fejér	—	—	—	—	—	—	1	66
	) fekete	—	—	3	—	3	—	2	20
	Egy pár csirke	—	55	—	60	—	—	—	45
	10 tojás	—	20	—	15	—	13	—	15

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának

MENETRENDJE.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:

Állomások:	Személy vonat 203. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc	
Bukurestből	Indul	—	—	—
Predeal	—	—	—	—
Tömös	—	—	—	—
Brassó	Erk.	—	—	—
Földvár	Ind.	6.13	7.25	—
Apáca	—	6.52	8.01	—
Agostonfalva	—	7.23	9.33	—
Kőhalom	—	7.51	1.01	—
Héjasfalva	—	—	—	—
Szegesvár	Ind.	10.15	4.01	—
Medgyes	Ind.	10.32	4.29	—
Kapus	Ind.	10.52	5.23	—
Szegesvár (vendéglő)	Erk.	12.06	8.10	—
Kapus	Ind.	12.24	8.88	—
Kapus	Ind.	12.30	9.50	—
Tövis	Erk.	2.06	12.49	—
Tövis	Ind.	2.26	2.18	—
Kocsárd	Erk.	3.24	4.09	—
Kocsárd	Ind.	3.34	4.50	—
Kolozsvár	Erk.	5.59	6.47	—
Kolozsvár	Ind.	6.28	8.20	—
Nagyvárad	Erk.	11.04	6.52	—
Nagyvárad	Ind.	11.24	—	—
Budapest	Erkezik	8.21	—	—

A Nagyvárad—predeal irány:

Állomások:	Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc	
Budapest	Ind.	7.30	—	—
Nagyvárad (vend.)	Erk.	4.18	262	—
Kolozsvár	Ind.	5.00	6.50	—
Kolozsvár	Erkezik	9.40	4.58	—
Kocsárd (vend.)	Ind.	10.14	8.—	—
Kocsárd (vend.)	Erkezik	12.38	11.43	—
Tövis (vendéglő)	Ind.	12.48	12.23	—
Tövis (vendéglő)	Erk.	1.47	2.17	—
Tövis (vendéglő)	Ind.	2.07	3.—	—
Kapus	Erk.	3.41	5.44	—
Kapus	Ind.	3.51	6.52	—
Medgyes	Ind.	4.11	7.42	—
Szegesvár (vendéglő)	Erkezik	5.22	9.49	—
Szegesvár (vendéglő)	Ind.	5.32	10.33	—
Héjasfalva	—	5.50	11.15	—
Kőhalom	—	—	—	—
Agostonfalva	—	8.18	3.53	—
Apáca	—	8.51	4.41	—
Földvár	—	9.23	5.37	—
Brassó (vendéglő)	Erkezik	10.02	6.48	—
Tömös	—	—	—	—
Predeal	—	—	—	—
Bukurest	Erkezik	—	—	—

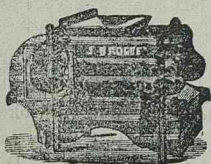
A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapesten.

Gyár: váci ut az osztr. államasvápalya közelében. Raktár: váci körút 68. szám

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

28.466 szám alatt szabadalmazott

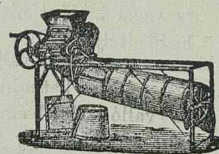
hármaskéket, cséplőgép-ros-

tákat, lyukasztott és hasított

lemezeket vas-, aczél- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szereket.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

3—30

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Sz. 704—1882.

tkv.

Árverési hirdetmény.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy es.-szent-mártoni Ser-
bán Ferencz, mint Serbán Erzsébeth
gyámja felperesnek, György Péter
cs.-szent-györgyi lakos ellen 300 frt
tőke s járuléka, valamint 7 forintban
megállapított árveréskelési költségek
behozatala tekintetéből, a cs.-szeredai
kir. törvényszék területén fekvő és a
cs.-szent-györgyi I. R. 39. sz. tjkben
A + alatt foglalt ingatlanoknak György
Pétert illető része és pedig a 70., 71.,
72., 73., 74 és 75 hr. sz. ingatlan 300
frt kikiáltási árban, a

3089/2 hr. sz. ingatlan 5 ft kikiált. árban
6952 és 7124 „ „ 20 frt „ „ és
9417 „ „ 25 frt „ „
Csikbánkfalvi 470 sz. tjkben A + alatt
foglalt ingatlanoknak György Pétert il-
lető fele része, u. m.:

1637. hrsz. a 15 frt kikiáltási árban
a 2120. 2121 „ a. 20 „ „ „
a 2365. „ a. 25 „ „ „
a 4054. „ a. 5 „ „ „
a 5413. 5414 „ a. 20 „ „ „
a 5533. „ a. 10 „ „ „
a 6738. „ a. 7 „ „ „
a 6842. „ a. 10 „ „ „
a 7114. 7116 „ a. 5 „ „ „
a 10697, 10698, 10699, 10700 hr. számú
ingatlan 20 frt kikiáltási árban a 12778,
12779, 12780 és 12781/1 hr. számú in-
gatlant 5 frt kikiáltási árban és a 12918
hr. számú ingatlan 3 frt kikiáltási árban
Csik-Szt-György és Bánkfalva község-
házánál 1882. évi augusztus hó 16-ik nap-
ján d. e. 9 órakor tartandó árverésen
a kikiáltási áron alól is el fognak adadni,
illetőleg árvereztetni.

A venni szándékozók kötelesek a
kikiáltási árnak 10%-át készpénzben
vagy az 1881. november 10-én 3333. sz.
a. kelt igazságügyminiszteri rendelet
8-ik §-ban említett óvadékképes papi-
rokban a birói kiküldött kezéhez letenni.
A vételár két részben lefizetendő még
pedig az első fele az árverés utáni 15
nap, a más fele ugyanattól számítva
30 nap alatt.

Az egyideűleg azon változtatással,
hogy csak egy árverési határnap fog
tartatni, és a III-ik pontban foglalt azon
tétel kivéve árvereztetőt, hogy a meny-
iben jelzalogos hitelezők meg nem előzik,
megállapított többi árverezési feltételek
a hivatalos órák alatt a tkv. hatóságnál
és a községi előjárásnál megtekinthe-
tők, az árverés feljegyzése a fentti to-
lek-könyvekben feljegyzendő.

Kir. törvényszék tkv. hatósága
Csik-Szeredában, 1882. márczius 27-én
tartott üléséből.

1—1

Hirdetés.

csernátoni és a torjai uteza sar-
kán levő Jancsó Péter-féle
ház eladandó örök áron.

A venni szándékozók értekezhetnek
a tulajdonosnál K.-Vásárhelyt.

1—2